

Kajaanin linnan komentaja

Jokainen Kajaanin läpi ajanut turisti on nähnyt sillan kupeessa olevan kiviläjän, jota kutsutaan Kajaanin linnaksi. Harva vain tietää sen historian. Linna rakennettiin 1600-luvun alussa Vuolenkosken yläpuolelle olevalle luodolle. Se sai maata paikallaan erämaassa toista sataa vuotta. Isonvihan aikana 1700-luvun alussa venäläiset valloittivat Suomen linnoitukset yhden kerrallaan. Viimeiseksi jäi Kajaanin linna.

Isoviha

Johan Fieandt oli asunut lapsuutensa Tallinnassa. Hän riitautui 16-vuotiaana isänsä kanssa ja karkasi purjeveneellä Hankoon. Hän meni sotaväkeen ja yleni jo 20-vuotiaana luutnantiksi. Hänestä tuli sissirakuunapäällikkö, jonka miehet kävivät tuhoamassa venäläisten huoltolinjoja. Nykyään sama tehdään lentämällä.

Isovihassa 1710 erään taistelun aikana Viipurin lähellä hänet vangittiin miehineen ja vietiin sotavankeina Pietariin rakentamaan rantavalleja. Fieandt ei viihtynyt lapiohommissa vaan karkasi kaverinsa kanssa. He kävelivät metsien läpi Laatokalle, soutivat luoteeseen ja kävelivät ilmoittautumaan Savonlinnaan. Ja taas Fieandt oli kiusaamassa venäläisten huoltoa. Näissä hommissa hänet vangittiin taas, tällä kertaa pohjanmaalla 1715. Marssiessaan venäjälle päin hän vaihteen vuoksi karkasi.

Piiritys

Vuonna 1715 tuolloin 33-vuotias kapteeni Johan Fieandt asetettiin linnan päälliköksi. Hänellä oli mukanaan 21-vuotias raskaana ollut vaimonsa. Linnassa oli yhteensä 50 sotilasta ja kaikki Kajaanin asukkaat: miehet, naiset, lapset ja vanhukset.

Talvella 1716 venäjän kenraali Feodor Tshekin aloitti linnan piirittämisen 4.000 miehen voimin. Alkoi jatkuva tulitus, kun venäläiset ampuivat linnan muureja. Ne eivät pettäneet. Syynä oli pakkasen ja venäläisten taitamattomuus. Ampumista kesti viisi viikkoa. Linnan siviilit olivat sotilaiden apuna. Naiset ja lapset kantoivat ampu-matarvikkeita.

Keskellä tulitusta Fieandteille syntyi poika. Linnassa olevien ruokavarastot vähenivät uhkaavasti. Fieandt ehdotti linnan räjäyttämistä ihmisineen. Kajaanin pastori Cajanus yritti kieltää itsemurhan vedoten raamattuun. Fieandt aloitti neuvottelun Tshekinin kanssa. Kenraali lupasi siviileille vapaan kulun ja sotilaille sotavankeuden, josta he pääsisivät pois sodan loputtua. Fieandt ei uskonut, mutta käänsi mielensä naisten ja lasten takia. Ehkä oma pienokainen oli tärkeä. Fieandt komensi tykkimiehet miinoittamaan linnan hormit.

24.2.1716 kaikki linnan puolustajat antautuivat ja heidät otettiin rannalla vangeiksi. Kun venäläiset menivät linnaan, he sytyttivät tulen uuniin ja räjäyttivät ruutikellarin, itsensä ja koko linnan. Tuosta ansasta ei tykätty ja suomalaiset uhattiin tappaa saman tien. Pitkien neuvottelujen jälkeen venäläiset peruuttivat tappouhkaukset ja linnan puolustajat aloittivat pitkän kävelyreissun Venäjälle. Matkalla menehtyneiden lukumäärää ei tiedetä.

Venäjällä ja Lappeenrannassa

Suomalaiset marssitettiin Casyra-nimiseen kylään, joka sijaitsi 20 kilometriä Moskovasta itään. Aluetta kutsuttiin suomalaisten ja ruotsalaisten joukossa Siperiaksi. Kahden vuoden jälkeen 1718 Fieandit olivat oppineet venäjän kielen ja paikalliset tavat. Tällöin Fieandt päätti paeta perheineen. He vaelsivat ryysyissään kerjäten viisi kuukautta - koko talven ja kevään. Ja pääsivät kotiinsa Ristiinaan. Kielitaidosta oli hyötyä.

Johan Fieandt ylennettiin myöhemmin everstiksi ja hän toimi Lappeenrannan rakuunoiden komentajana. Hän kaatui johtaessaan joukkojaan Lappeenrannan verisessä taistelussa 1741. Ruotsin kuningas myönsi Johan von Fieandtille aateliskirjan vasta tämän kuoltua.

Kuuluisia suvun henkilöitä



Otto von Fieandt (1762–1823) eversti, Vänrikki Stoolin kirjan henkilö
Berndt Rainer von Fieandt (1890–1972), Suomen pääministeri 1957–1958
Kai von Fieandt (1909–2000), Helsingin yliopiston psykologian professori
Dorrit von Fieandt (1927-), suomalainen keramiikkataiteilija

Kaj Niemi

Kymen Viestikilta ry

MPKL:n viestintätoimikunnan jäsen

Maanpuolustaja-lehden toimituskunnan jäsen